FROGNE

GNE

Manual til FROGNE TM3 Taxametersystem

Version 0.34 – Maj 2015

Finn Frogne A/S • Ishøj Søndergade 19 • DK-2635 Ishøj info@frogne.dk • www.frogne.dk

Forord

Denne manual må ikke, hverken helt eller delvis, kopieres eller skrives af. Det er ikke tilladt, hverken mundtligt eller skriftligt at videregive information fra manualen til tredjemand.

Ingen andre end den part, som har modtaget manualen fra Finn Frogne A/S, er berettiget til at drage nytte eller fordel af information fra manualen.

Flere af de funktionaliteter der beskrives i denne manual er funktionalitet, som kan købes eller installeres i forskellige sammenhænge. Derfor vil der være forskel i antal og omfang af funktionalitet, afhængig af den enkelte kundes opsætning/systemløsning.

Skulle en funktionalitet ikke være beskrevet, eller være anderledes beskrevet i manualen, henviser vi til taxacentralen.

Indhold

Forord	2
1.Generelt om TM3 taxameter display Integration med øvrige Frogne produkter Kort gennemgang af TM3 displayet Centrale funktioner	5 5 7 12
2.Daglig brug	14
Tænd TM3 displayet	14
Sådan administrerer man sin vagt	.15
Specielle situationer	1/
3. Taxameter menuen	19
Start taxameteret	19
Stop taxameteret	25
Afslut tur	
4 Aktuelt menuen – indstillinger og overblik	32
Ture	33
Vaqt	34
Totaler	38
Betaling	40
Indstil	41
5.Menuen Funktioner	43
Adgang til funktioner uden login	.43
ID / Info	44
Log	.48
Kontrol	52
Test System	.55
6 Vadligabald	.50
8-nggring	.05
Printertyper	63
7 Sikkerhed og problemløsning	70
Sikkerhedsforskrifter.	70
Ofte stillede spørgsmål/Fejlstatus	70
Placering af udstyret	72
Kalibrering og plombering	72

8.Reparation Taxameteret – ingen dele må serviceres af brugeren	74 74
Bytte af taxameter display-enheden	74
Bytte af printer Bortskaffelse	75 77
9.Yderligere oplysninger	78
Anvendte symboler	78
Tekniske specifikationer	81
Declaration of conformity	00 88
Kontrol valamuliabeder	90
Stikordsregister	91

1. Generelt om TM3 taxameter display

Integration med øvrige Frogne produkter

Et forbedret kundedisplay

TM3 taxametret består af et forbedret kundedisplay, en styreenhed og en printer. Taxametret er designet til at indgå i en integreret løsning med SYS3 bilsystem med Combox, det store betjeningsdisplay og de øvrige enheder, som findes til Frogne trafikdirigering, herunder automatisk overførsel af alle ture og vagter via dataradio til et centralt system for booking og administration. Taxametret er beregnet til at kunne betjenes direkte af chaufføren, hvis dette ønskes, og giver samtidigt forbedret information til kunderne.

Displayet opfylder alle internationale og lokale krav og begrænsninger, specielt hvad angår information til passagererne og registrering af diverse kørselsdata.

TM3 taxametret tilbyder en række avancerede funktioner til håndtering af forskellige takster og understøtter forskellige pristyper, tillæg, drikkepenge, udlæg, rabatter mm., og kan opdateres automatisk fra centralen.

Da nationale love og individuelle tilpasninger kan variere, kan visse funktioner som beskrives i manualen afvige fra den lokale version. I så fald vil det, hvis muligt, fremgå af teksten. Det vil også oftest fremgå, hvis en funktion er underlagt lovkrav. Man kan vælge at styre taxameterfunktioner direkte på TM3-displayet. De vigtigste funktioner i taxametret, så som Start, Stop, Takstbytte og Afslut tur, kan også fremover udføres på de store betjeningsdisplay, men alle valg vises samtidigt på TM3 displayet. Betaling med magnetkort og chipkort er helt integreret med TM3 taxame-

tret men gennemføres i et eksternt system og prisen lagres efterfølgende i TM3 taxametret.

Udstyr i vognen

Den synlige udstyr i vognen er TM3 displayet og printeren som fungerer sammen med SYS3 bilsystemet; betjeningsdisplayet og andre enheder som f.eks. chipkort terminalen og eventuelt kamera og stregkodelæser. Betjeningen af TM3 displayet beskrives i denne manual. alle beskrivelser af "displayet" referer til TM3 displayet. Hvis der beskrives funktioner på den store SYS3 betjeningsdisplay, beskrives dette som "betjeningsdisplayet". Se en liste over brugermanualer til de øvrige enheder i bilsystemet i kapitlet *Dokumentation* på side 88.

Styresystem

Det bagvedliggende system består af to enheder: en Frogne TM3 CPU-enhed som kontrollerer taxameterfunktionen, og en Frogne SYS3 ComBox enhed som styrer kommunikationen med alle de øvrige tilkoplede dele i bilsystemet – samt med taxicentralen via et dataradio netværk. Det bagvedliggende system har ingen betjeningsfunktioner. Det er plomberet og gemt ad vejen så praktisk som muligt i vognen, f.eks. ude i siden af bagagerummet.

Kort gennemgang af TM3 displayet

Dette kapitel giver et hurtigt overblik over TM3 displayet. De enkelte funktioner beskrives mere detaljeret i de efterfølgende kapitler.

TÆND tasten

TM3 displayet tændes ved at trykke på logoet til højre på displayet.

Touch display

Taxameteret er forsynet med med et touch display. Når displayet er tændt, sker al betjening ved at trykke på de knapper og ikoned som vises på displayet. Displayet reagerer på en let berøring. Det hjælper ikke at trykke hårdere, men det er vigtigt at fremme tasten præcist – og med størst mulig flade af fingeren.

Touch displayet er af type "kapacitiv touch", som fungerer ved elektrisk kontakt med fingeren og ikke ved selve trykket. Man kan derfor ikke betjene displayet med neglen eller med f.eks. en kuglepen – eller iført tykke handsker.

Tips: Man kan benytte Testmenu til at blive fortrolig med touch skærmen. Se *Menuen Funktioner*, *Test, Display* side *58.*

Display skærminddeling

Skærmen er inddelt i et topfelt, et stort midterfelt og et bundfelt og opfylder de gængse krav til typografi og læsbarhed.

Till venstre i **topfeltet**, ses taxametrets aktuelle status som altid skal vises, f.eks. *Optaget*. (Se *Status* side *9*). Til højre ses et ur som viser klokken. Uret skifter automatisk mellem sommer- og vintertid. Uret kan, hvis det er tilladt ifølge national lovgivning, justeres automatisk fra centralen. Hvis man trykker på tidsangivelsen, skifter visningen kortvarigt til dato i stedet for tid.

I **midterfeltet** vises menuknapper og oplysninger. Se *Navigation i menuer* på side *10*

I **bundfeltet** findes videre knapper til at slukke displayet, navigere rundt i systemet samt til yderligere betjening, f.eks. start af udskrift. Se *Navigation på siderne* side*11.*

Status

Under en vagt kan taxametersystemet – og dermed også vognen – befinde sig i én af tre situationer: *Ledig, Optaget,* eller *Stoppet.* Status kan aflæses i TM3 displayets topfelt, på vognens taglampe (som kan vare tændt eller slukket) samt i centralens styresystem:

- *Ledig:* Systemet er tændt, chaufføren har logget på, men er ikke i gang med en tur. Taglampen er tændt. Lokalt kan det være tilladt at slukke eller tænde taglampen manuelt.
- Optaget: Når taxameteret startes, skifter status i topfeltet til Optaget, en rød "optaget" lysdiode tændes ved Frognelogoet til højre på displayet, og bilens taglampe slukkes¹. Taxameteret viser den valgte taksttype samt den turpris, som løbende udregnes ud fra den valgte tarif.
- Stoppet: Taxameteret er stoppet, men turen er ikke afslutte og det er stadig muligt at indtaste tillæg og eventuelle drikkepenge. Taxameteret viser det beløb som skal betales for turen, inkl. eventuelle tillæg og afgifter og allerede registrerede betalinger fratrukket. Taglampen er slukket indtil der bliver trykket Afslut. Efter Afslut er det muligt at gennemføre chipkort betaling.

Når ingen vagt er i gang, vil systemet være i en 4. status, *Slukket:*

• *Slukket:* Systemet er ikke startet og bilens taglampe er slukket. Ingen er logget ind. Den røde lysdiode ved displayets Frogne-logo er slukket.

Endelig kan systemet, hvis der opstår en alvorlig fejl, vise fejlbeskeden som status oppe i topfeltet, f.eks. *Error.* I så fald se afsnittet *Ofte stillede spørgsmål/Fejlstatus* side *70.*

¹ I Danmark, der det anvendes säteskontakter, skal status skifta redan når en kund mådeer sig i vognen.

Navigation i menuer

Når man er logget på (se næste kapitel) vises en hovedmenu på displayet. Når man trykker på en knap på hovedmenuen, kommer man videre til undermenuer, hvor man igen, ved at benytte knapperne, kan starte taxameteret eller foretage yderligere valg.

I alle skærmbilleder, bortset fra hovedmenuen, findes det en eller flere knapper i bundfeltet og/eller en lille **> (Højre pil)** til højre kanten i bundfeltet (se eksemplet "Taxameter under kørsel" nedenfor).

Et tryk på denne > (**Højre pil**) leder enten videre til de yderlige aktuelle valg som er mulige på dette sted, eller retur til den foregående menu.

Navigation på siderne *Lange sider*

Hvis der er flere oplysninger på en side end midterfeltet kan rumme, vises en 1 (**pil ned**) nederst i billedet. Scroll ned eller op på siden ved at pege med en finger på displayet og trække fingeren enten nedad eller opad på skærmen.

Tips: Man trækker fingeren sidelæns på skærmen for hurtigt at komme til sidens top eller bund.

Flere sider

Hvis indholdet er opdelt i mere end én side, vises først tasten **Tilbage**, og når man har bladret tilbage, ses både tasten **Tilbage** og tasten **frem** i bundfeltet. Disse knapper kan bruges til at bladre mellem siderne.

Udskrift

Udskrift kan enten ske automatisk eller manuelt. I situationer hvor det er muligt at udskrives manuelt, vises enten en **Udskriftsknap** i feltet helt nederst i skærmbilledet, eller – især hvis andre knapper anvendes samtidigt – et lille **printerikon** i venstre side af feltet.

En udskrift er ofte en kopi af skærmens oplysninger men kan også være en mere omfattende rapport.

Bemærk: Se i kapitlet *Printertyper* på side *63, hvordan man udskrifter* papirrullen, når den er brugt op.

Centrale funktioner

Udover taxameterfunktionen er de mest anvendte funktioner til daglig:

• VAGT- Start og afslutning af vagt, samt

• TURER – Overblik over kørte ture.

Dissa funktioner beskrives i næste kapitel, *Daglig brug* på side *14*.

En tredje funktion er:

• Kontrol – Vis Totaler

Denne anvendes først og fremmest ved kontrol af bilens data. Se evt. mere under *Kontrol* på side 17.

Desuden bør man som bruger kende til reglerne for sikker anvendelse af det installerede udstyr. Reglerne findes i kapitlet *Sikkerhedsforskrifter* på side *70*.

I de følgende kapitler findes en mere detaljeret gennemgang af alle funktioner i systemet. Kapitlerne er inddelt i tre hovedafsnit som svarer til de tre taster i **Hovedmenuen**:

- Taxameter, som handler om anvendelsen af taxameteret
- **Aktuelt**, som handler Hvis oplysninger Hvis ture og vagter samt flere muligheder for indstillinger.
- **funktioner**, som giver detaljerede oplysninger Hvis bilens anvendelse, takster, ture og systemdata.

Anvend stikordsregisteret bagerst i manualen for hurtigt at finde de ønskede oplysninger.

2. Daglig brug

Dette kapitel giver et hurtigt overblik over de funktioner som oftest anvendes under en vagt. De enkelte funktioner og de yderligere valgmuligheder som findes, er beskrevet mere detaljeret i de kommende kapitler.

Tænd TM3 displayet

• Tænd TM3 displayet ved at trykke bestemt, men ikke for hårdt, på logoet til højre på skærmen, indtil det lyser rødt.

Tænd-tasten er, ligesom som displayet, af type "kapacitiv touch", den fungerer ved elektrisk kontakt med fingeren og ikke ved selve trykket.

Lyset slukkes igen og efter 0-10 sekunder tænder i stedet en blå pære. Når systemet er klar til drift, tænder displayet.

Displayet viser Startsiden.

I topfeltet vises følgende status: *Slukket*. I bundfeltet ses en **Sluk** tast og tasten **Start**. I højre side vises desuden piletasten $>^2$.

² Brugeren har normalt ikke brug for piletasten i denne situation. Den leder direkte til menuen **funktioner** og findes kun for at myndigheder, ifølge gældende lovgivning, skal have adgang til at se bildata uden at logge ind.

(Hvis tidligere brugere ikke har logget ud, vises i stedet for **Hovedmenuen**. Se i så fald *Afslut vagt* side *16*).

Sådan administrerer man sin vagt

Start vagt

• Træk magnetstriben på chaufførkortet gennem læseren på det store betjeningsdisplay.

Herved starter vagten. I TM3 displayets topfelt skifter status fra *Slukket* til *Ledig*.

Kørsel med taxameter

Da dette er den vigtigste funktion, beskrives den detaljeret i et særskilt kapitel, *Taxameter menuen*– se side *19.*

Se kørte ture

Man kan se tidligere kørte ture således:

- 1. Tryk på tasten **Aktuelt** i hovedmenuen og derefter på tasten **Ture**.
- Tryk på tasten Seneste ture. Den seneste tur vises. Der kan bladres gennem tidligere kørte ture ved hjælp af taster i bundfeltet.
- Tryk et antal gange på > for at gå tilbage i systemet, indtil hovedmenuen vises igen.

Pause

Man kan i systemet registrere, at man holder pause således:

- 1. Tryk på tasten **Aktuelt** i hovedmenuen og derefter på tasten **Vagter**
- 2. Tryk på tasten Pause start
- 3. Herefter skifter teksten på tasten til **Pause stop**, så tryk på den igen, når pausen er slut.

4. Tryk et antal gange på > for at gå baglæns i systemet, indtil hovedmenuen vises igen.

Afslut vagt

- 1. Tryk på tasten **Aktuelt** i hovedmenuen og derefter på **Vagt**.
- 2. Tryk på Afslut.
- Der vises nu en valgmenu for udskrift. Tryk på den tast, som svarer til aftalen med taxicentralen. (Se evt. udførlig beskrivelse i kapitlet Aktuelt menuen – indstillinger og overblik på side 32).

Vagtrapporten udskrives i forhold til de gjorte valg, og vagten er herefter afsluttet. dette ses ved, at systemet skifter tilbage til Startsiden og teksten *Afslut* vises i topfeltet igen.

Selv Hvis vagten er afsluttet, registrerer systemet stadig kørselsdata, men taxameteret kan ikke anvendes.

Sluk TM3 displayet

Sluk TM3 displayet ved at trykke på **Sluk** tasten i venstre side af bundfeltet. Displayet slukkes.

OBS: Denne funktion slukker udelukkende displayet, systemet fortsætter med at registrere eventuelle ture. En eventuelt igangværende vagt afsluttes heller ikke. Afslutning af vagten skal gøres som beskrevet i foregående afsnit: **Afslut vagt**.

Indstilling af lys og lyd

Man kan indstille lysstyrken på displayet samt slukke eller tænde for tasternes lyd:

1. Tryk på tasten **Aktuelt** i hovedmenuen og derefter på **Indstill**. Displayet viser nu en skala for lysstyrke og en lydknap.

2. Brug disse **Lys** og **Lyd** indstillinger til at justere lysstyrke og lyd. Se evt. en nærmere beskrivelse i afsnittet *Indstil* side *41*.

Specielle situationer

Sikkerhed

Man bør som bruger kende til reglerne for sikker anvendelse af det installerede udstyr. Reglerne findes i kapitlet *Sikkerheds-forskrifter* på side *70*.

Fejl

Skulle der opstå en fejl, kan man finde råd om disse i afsnittet *Ofte stillede spørgsmål/Fejlstatus* på side *70*.

Papirskift i både V3 og V4 printere er beskrevet i afsnittet *Udskiftning af papirrulle i V3 printer* på side *64.*

Kontrol

Man kan en sjælden gang komme ud for at politiet eller andre myndigheder ønsker at se bilens kontroloplysninger, fx biltotalerne.

Disse kontroloplysninger findes i menuen **funktioner** som man kan komme til på to måder:

Hvis en vagt er i gang:

- 1. Tryk på tasten **funktioner**.
- Tryk på Kontrol og herefter på tasten i forhold til det ønskede; Vis totaler (som er visning af bildata på skærmen) eller T-kontrol (som er adgang til udskrift af en komplet kontrolrapport som er underlagt lovkrav og udskrives med løbende løbenummer).

Hvis en vagt IKKE er i gang (dvs. displayet viser Startsiden og status i topfeltet er *Slukket*):

- Tryk på piletasten > i det nederste højre hjørne af bundfeltet.
- 2. Tryk på tasten **Kontrol**.
- 3. Tryk som nævnt ovenfor på tasten **Vis totaler** eller **T-kontrol**.

Se afsnittet Kontrol på side 17 for yderligere oplysninger.

3. Taxameter menuen

alle knapper, menuer og undermenuer som kommer frem ved et tryk på Taxameteret, er en del af takst-systemet og som er afspejler det aktuelle selskabs prispolitik.

Start taxameteret

Man skal vare logget ind på systemet og stå i hovedmenuen for at kunne anvende taxameteret. (Se eventuelt afsnittet *Start vagt* på side *15*).

1. Tryk på tasten Taxameter i hovedmenuen.

Man får nu lejlighed til at vælge mellem et antal taster med forskellige taksttyper. Disse taksttyper kan variere fra det ene selskab til det andet, da de afspejler det enkelte taxiselskabs takstsystem og prispolitik. Der kan være flere lag af undermenuer, hvis det er tale Hvis en meget detaljeret takstinddeling. Kontakt centralen hvis der er tvivl Hvis hvilken takst som skal benyttes til de forskellige kørselstyper. Der kan vare automatisk takstjustering ud fra dato og tid (fx nattakst) samt ud fra turens planlagte kørselsstrækning.

Eksempel på takster: I dette eksempel fører hver tast videre til endnu en undermenu med flere valg, fx kan **Aftale** føre videre til valg af en konkret aftale med en storkunde.

 Tryk på den aktuelle takstknap og derefter - hvis tasten fører videre til endnu en undermenu - på den relevante knap i denne menu. Hvis man ikke trykker på en knap inden for 10 sek., vil skærmbilledet automatisk skifte tilbage til hovedmenuen.

Taxameteret starter nu. Vognens taglampe slukkes og på displayet vises status *Optaget* i topfeltet. Samtidigt vil "optaget" dioden under Frogne-logoet til højre på skærmen skifte til rødt. Skærmbilledet viser nu de aktuelle taxameteroplysninger som fx den løbende pris-opdatering. De taxameteroplysninger som vises er beskrevet på side *Stop taxameteret-23*.

Taxameter skærmbilledet

Taxameter skærmbilledet viser følgende oplysninger:

Topfeltet – status og tid

Topfeltet viser taxametersystemets aktuelle status som, når taxametret er tændt, kan være enten *Optaget* eller *Stoppet*, samt det aktuelle tidspunkt.

Midterfeltet

Takst

Afhængig af centralens valg kan der være alt fra én til mange forskellige takster i systemet.

Tips: Er der behov for at ændre takst mens taxameteret er i gang, kan man benytte en genvej: Tryk på den takst som vises på skærmen, hvorefter takstmenuen åbnes.

Brydepunkts ikon

TM3 Taxameteret understøtter anvendelse af fastpris takster, hvor det findes en aftalt pris for turen, uanset aktuel længde og varighed.

Anvendelse af fastpris kan dog være underlagt lokale restriktioner.

Øvrige takster er baserede på en startafgift samt en pris som løbende opdateres ud fra tilrettelagt distance og køretid.

I disse tilfælde kan prisen udregnes fra distance og køretid samtidigt (sumtakst); eller ud fra distance når vognen kører over en vis hastighed (brydepunktet) og ud fra køretid når vognen kører under en vis hastighed, såkaldt enkelttakst.

Hvis den takst som benyttes er af brydepunkts typen, vises det med et lille ikon i venstre del af midterfeltet:

Et ur vises, når der køres under brydepunktet, dvs. efter tids-takst.

Et hjul vises, når der køres over brydepunktet, det vil sige efter distance-takst.

- Ved anvendelse af fastpris eller kombi-takst vises intet ikon.

Anvendelse af brydepunktsfunktionen kan også være underlagt lokale restriktioner.

Km-visning

Den totalt kørte distance på turen ses nederst til venstre på billedskærmen.

Valuta og beløb

Når taxametaret er startet, vil beløbet vises med store cifre i højre side af skærmen. Beløbet vil, ifølge gældende standarder, altid blive vist i den nationale valuta og med den officielle valutaforkortelse på 3 bogstaver. Beløbet kan, alt efter valuta, vises som et helt tal eller med op til 2 decimaler. Beløbet som visse gælder udelukkende kørslen, de eventuelle tillæg, som ses nedenfor lægges til i forbindelse med betalingen.

Faktisk beløb ved laveste pris

Hvis du kører med laveste pris vil den aktuelle taxameterpris kunne blive vist her inden laveste pris er nået. Når laveste pris er nået, forsvinder denne visning og optællingen fortsætter som normalt i beløbsruden. Denne visning er nationalitetsafhængig.

Tillæg

Alt efter centralens valg kan der afkræves kunden et tillæg, fx for at tage cykel med, eller tillægget kan lægges på drikkepenge på opfordring af kunden. Tillæg vælges via > (**højre pil**) i bundfeltet. Se evt. afsnittet *Yderligere valgmuligheder* på side *24*.

Tips: Mens taxameteret tæller kan man vælge en genvej til valg af tillæg ved at trykke på ordet **Tillæg** på skærmen.

Genvej til Tillæg me-Optaget 10:42 nuen: S-mode (min) Mens taxameteret tæller, kan man trykke på DKK ordet "Tillæg" for at ۲ Minimum åbne menuen for valg Tillæg Km af tillæg. Stop

Bundfeltet – styretaster

I bundfeltet findes tasten **Stop** (se næste afsnit) og **> (højre pil**). Denne fører, som nævnt ovenfor, til menuvalg Tillæg eller yderligere valg – se side *24*.

Stop taxameteret

• Tryk på tasten **Stop** for at stoppe taxameteret, når turen er færdig.

Taxameterets status skifter til *Stoppet*. Det er stadig muligt at foretage yderligere valg, fx valg af tillæg, herunder drikkepenge, via pileknappen >. Se evt. afsnittet *Yderligere valgmuligheder* side *24*.

Taxameterdisplayet skifter til visning for Taxameter Stoppet: Det beløb som vises er nu den samlede SUM til betaling, dvs. totalbeløbet for både kørsel og eventuelle tillæg. I bundfeltet findes nu tasten **Afslut**, som anvendes, når der skal vælges betalingsmåde(se *Afslut tur* side *29*).

Stop er valgt: Den sammenlagte sum (kørsel plus tillæg) vises nu. Stoppet 10:43 DKK 60 Km 1.2 Afslut

Yderligere valgmuligheder

I hele perioden efter, at taxameteret er startet, og indtil der trykkes **Afslut**, kan man trykke på > på **Taxameter** skærmbilledet, hvis man vil ændre nogle af de valgte indstillinger.

De yderligere valgmuligheder kan variere fra central til central, men kan fx omfatte følgende menuvalg som beskrives nedenfor:

Skift takst

Denne tast tagiver menuen for taksttyper frem igen.

• Tryk på den taksttype og eventuel undertype som takst skal ændres til.

Displayet skifter nu tilbage til taxametervisning. Prisen for resten af turen beregnes ud fra det nye takstvalg.

Tillæg

Med tillæg menes en opkrævning på enten et fast beløb, fx for at tage cykel eller barnevogn med, eller en broafgift – eller en variabel udgift som kan tastes ind.

Tillæg

Tillæg kan både være faste og variable beløb. Det kan også være tale om negative beløb, fx. rabat.

Vælg faste tillæg

De faste tillæg er fastlagt af taxicentralen og de mulige valg kan vælges via tasterne i undermenuen **Tillæg** og i den yderligere undermenu som kan findes under Tillæg.

• Tryk på tasten med det ønskede tillæg.

Displayet skifter nu tilbage til taxametervisning. Beløbet for det valgte tillæg vises på displayet. Hvis flere tillæg er valgt, vises det sammenlagte beløb for tillæggene.

Fjern faste tillæg

Hvis man er kommet til at vælge et forkert tillæg, kan man *fjerne* det igen:

 Gå via > højre pil ind i menuen og åbne samme tillæg igen. Biledet viser det valgte tillæg, og der er nu en ekstra tast i bundfeltet: Fjern.

Eksempel: Et tillæg (her afgift for kørestol) er valgt. Tasten **Fjern** anvendes hvis man vil fjerne tillægget igen.

Optaget		1	0:46
Rullestol			
Antal Total Beløb		1 35	
Tilføj	Fj	ern	>

Maj 2015

• Tryk på denne tast, og det valgte tillæg forsvinder og billedet skifter tilbage til taxametervisning.

Vælg variable tillæg

Det findes forskellige former for variable tillæg. Det kan fx være udlæg og de tilgængelige valg kan, lige som de faste tillæg, vælges via tasterne i undermenuen **Tillæg** og i den yderligere undermenu som kan være under Tillæg.

Når man har valgt et variabelt tillæg, ses tasten **Tilføj** i bundfeltet.

1. Tryk på **Tilføj** for at få adgang til tasterne med cifre, hvor det ønskede beløb kan indtastes. Det indtastede beløb vises over tasterne.

Tasterne til indtastning af tillæg.	Optaget			10:47
	Beløb:		25	
	1	2	3	
	4	5	6	
	7	8	9	
		0	<	
		ОК		•

- Anvend <-- venstre pil til at rette, hvis der tastes forkert.
- 2. Tryk på **OK** for at vælge beløbet og gå tilbage til taxametervisning.

Fjern eller ændre variabelt tillæg

Hvis man ved en fejl har valgt forkert tillæg kan man – alt efter typee – *fjerne* det, *ændre* det eller *fjerne* det igen:

- Gå via > højre pil og tasterne for det tillæg, som skal ændres.
- Hvis tasten Fjern vises i bundfeltet, tryk på denne tast for at fjerne beløbet.

Hvis tasterne Tilføj og Ændre vises gøres dette:

- For at *øge* beløbet, tryk på tasten **Tilføj**. Man får nu mulighed for at indtaste det beløb som skal lægges oveni det tidigivere valgte tillæg.
- For at *ændre* beløbet, tryk på tasten *Ændre*. Man får nu mulighed for at ændre det tidligere valgte tillæg.
 For at *fjerne* tillæget tastes 0.

Eksempel: Tillæg for Variabel er valgt. Det er her muligt at øge, ændre eller fjerne beløbet.	Optaget			10:48
	Variabel Antal Total Beløb Sidste Beløb		1 25 25	
	Tilføj	Fje	rn	>

2. I begge situationer taster man på **OK**, når det ønskede beløb er indtastet. Billedet går tilbage til taxametervisning, og det ændrede tillæg vises på displayet.

I visse tilfælde kan et Tillæg være *negativt* – fx. **Retur** (tilbagebetaling, hvis turen fejlagtigt er blevet for dyr) eller **Rabat** (fx. en aftalt storkunde rabat). Anvendelse af negative beløb, rabatter og returbeløb kan dog være underlagt lokale restriktioner. Hvis et returbeløb eller en rabat er valgt, vil det negative beløb ikke vises på skærmen, men beløbet vil blive fratrukket når turen afsluttes.

Indstil

Denne tast er en genvej til menuen **Indstil** fra **Aktuelt** menuen. Se beskrivelsen på side *16*.

T-Kontrol

denne tast er en genvej til undermenuen **T-Kontrol** fra menuen **funktioner**. Se beskrivelsen på side *53*.

Delbetaling

Denne tast fører til en delbetaling af taxameterbeløbet. Det afgøres fra land til land, hvordan delbetaling skal gennemføres i praksis.

Afslut tur

Tryk på tasten **Afslut**, når skal tages imod betaling. Der kan nu vælges imellem forskellige betalingsformer. De enkelte valgmuligheder kan være underlagt lokale restriktioner, men omfatter normalt altid valg mellem kontant betaling og betaling med kreditkort.

Taxameteret er stoppet og der er tastet

Afslut:

Det kan nu vælges betalingsform.

I dette eksempel er der fire valgmuligheder.

Kontant

Vælges der kontant betaling, starter den automatiske udskrift af kvittering med det samme.

Kredit(kort)

Det vises en information på skærmen, hvis betalingen skal ske via bilsystemet. Beløbet vises nu på chip-terminalen. Når kunden har gennemført betalingen med sit kort, udskrives en kvittering automatisk.

Konto

Et numerisk tastatur vises, hvor man kan udfylde og betale via en manuel konto. Dette alternativ er lande-specifikt.

Forgæves

Ved ikke-gennemført tur kan turen afsluttes uden afregning.

OBS: Anvendelse af chip-terminalen er beskrevet i en separat manual. Se *Dokumentation* side *88.*

Samtidig med udskrift af kvittering overføres alle turens data automatisk til et "bufferlager" i TM3 Taxameteret, hvorfra de senere overføres til centralen. Taglampe tændes nu igen, taxameterets status skifter til *Ledig*, og displayet vender tilbage til hovedmenuen.

Kvittering

På kvitteringen skal der ifølge gældende lovgivning angives en række oplysninger.

TAXI kvittering og NR.	Teksten "Kvittering" og det løbende tur- nummer
TAXI NR. og CHAUFFØR NR.	Taxiens og chaufførens nummer hos centralen
KALIB. og Tk	Den seneste kalibreringsdato og den registrerede taxameterkonstant (som definerer afstandsmålingen)
REG NR.	Taxiens registreringsnummer
MOMS REG	Vognmandens momsregistreringsnr.
	Taxiselskabets navn
ORG	Taxiselskabets CVR nummer
	Taxiselskabets postadresse
TEL	Taxiselskabets telefonnummer
Taxibestilling Tel	Taxiselskabets taxibestillingsnummer
FRA/TIL/CHAUFFØR	Linjer til at notere, hvor turen starter og slutter samt chaufførens underskrift
TUR	Gentagelse af tur nummer
DATO	Dato for turen

Kvitteringen oplyser om:

TAXI og CHAUFFØR	Gentagelse af taxi- og chaufførnummer
START og SLUT	Turens start- og sluttidspunkt
takst	Den/de takster som er anvendt under kørslen med angivelse af kørt distance og km-pris samt køretid og timepris. I eksemplet er der skiftet takst under turen.
GRUNDAFGIFT	startafgift for den kørte tur
TUR	Sammenlagt antal km, som indgår i prisberegningen og prisen for turen.
"KØRESTOL"	Tillæg. I eksemplet indgår en afgift for kørestol.
SUM	Sammenlagt antal km, som indgår i prisberegningen og totalbelløbet for turen.
MOMS	Beregning af moms, som indgår i summen.
DRIKKEPENGE	Hvis drikkepenge er aftalt og lagt til, vises dette på kvitteringen.
KONTANT DKK	Det sammenlagte beløb, inkl. drikkepenge. I eksemplet er der betalt kontant.

4. Aktuelt menuen – indstillinger og overblik

I denne menu finder man en række nyttige funktioner til den daglige brug af taxameteret. Nogle af dem er allerede nævnt i kapitlet *Daglig brug* på side *14*, men de er mere udførligt beskrevet på siderne *33-42*.

FROGNE

Aktuelt menuen giver adgang til følgende undermenuer:

Undermenuerne beskrives i den rækkefølge som tasterne vises: Først den venstre spalte fra toppen og ned, derefter den højre spalte.

For at gøre det nemmere at anvende vejledningen som et opslagsværk, er vejen til den beskrevne funktion beskrevet for hver funktion med udgangspunkt i **Hovedmenuen**. For eksempel: "Sti: Tryk på **Aktuelt**, derefter på **Vagter**".

I alle undermenuer kan man anvende piletasten > (højre pil) i højre hjørne af bundfeltet for at komme tilbage til tidligere menuer.

Ture

Sti: Tryk på Aktuelt, derefter på Ture.

Det findes kun én valgmulighed under Ture:

Seneste tur (Turarkiv)

I dette skærmbillede kan man se samme oplysninger om kørslen, som vises på kvitteringen. Øverst står den seneste turs nummer, taxi-data, turens start- og sluttid samt nogle af prisoplysningerne. Disse omfatter bl.a. de anvendte pris-elementer som har bidraget til den samlede pris. dette kan fx være: tillæg, fremkørsel, ventetid, anvendt takst, anvendt distancepris, minimal pris og fastpris.

Denne side indeholder dog mere information end displayet kan vise. Dels er siden ofte længere end den synlige del, dels kan man bladre frem og tilbage mellem afsluttede ture.

En del af skærmbilledet i oversigten **Seneste tur.** Symbolet ↓ (**pil ned**) i bunden af midterfeltet viser, at der gemmer sig mere tekst under skærmkanten. Træk fingeren opad skærmen for at rulle teksten opad.

Hvis symbolet \downarrow (**pil ned**) ses i bunden af midterfeltet, betyder det, at der gemmer sig mere tekst under skærmkanten.

 Træk i så fald fingeren op ad skærmen for at rulle teksten. Når man ruller skærmbilledet opad, bliver mere information synlig nederst i billedet.

Når skærmbilledet rulles opad, vises et nyt symbol, ↑ (**pil op**), øverst i billedet. dette betyder, at der nu gemmer sig tekst ovenover den øverste skærmkanten.

 Træk fingeren nedad på skærmen for at rulle teksten tillbage igen og læse de øverste oplysninger.

Bundfeltets taster giver følgende valgmuligheder:

- Tryk på tasten **Tilbage** for at bladre tilbage til tidligere ture og **frem** for at bladre frem igen.
- Tryk på **printerikonet** for at udskrive en kopi af kvitteringen for den valgte tur.
- Tryk på > for at gå tilbage til foregående menu.

Vagt

Sti: Tryk på Aktuelt, derefter på Vagt

I **Vagt's** undermenu kan man registrere, at man holder pause samt afslutte sin vagt. Desuden kan man se den aktuelle

status for den igangværende vagt samt oversigt over de seneste afsluttede vagter.

Pause

Man kan registrere, at man holder pause således:

 Tryk på tasten Pause start. Teksten på tasten skifter til Pause slut.

Mens vognen er i pause, vil den ikke blive tildelt ture fra bestillingscentralen. Det er forskelligt fra central til central, hvor mange pauser som må afholdes på hver vagt.

 Tryk på Pause slut, når pausen afsluttes. Systemet registrerer tiden, og bestillingscentralen kan nu se, at pausen er slut.

Afslut vagt

Man kan registrere, at man afslutter sin vagt således:

• Tryk på Afslut

Der vises nu en menu for valg af forskellige udskriftsmuligheder. Man skal vælge en af valgmulighederne inden vagten kan afsluttes.

Tryk på den tast, som svarer til det, som er aftalt med bestillingscentralen. Vagten afsluttes med den valgte udskrift og totaler for vagtens ture sendes automatisk til bestillingscentralen. Følgende valgmuligheder findes:

Uden udskr. (Uden udskrift)

Vagten afsluttes uden nogen udskrift. (Kan være deaktiveret i nogle versioner.)

Uden kopi

Bilens printer udskriver en vagtrapport som indeholder samme oplysninger som ovenfor samt en oversigt over dagens ture. Vagtrapporten udskrives kun i ét eksemplar.

Kopiér alt

Dagens turdata sendes til bestillingscentralen og bilens printer udskriver en vagtrapport, som indeholder bilens kørselstotaler på sluttidspunktet samt en separat sammentælling for vagten hvad angår dagens ture, indkørte beløb, distance mv. Endvidere fremgår det, hvilke beløb som automatisk overført til buffer-lageret for kredit- og kontokørsler. Vagtrapporten udskrives ud i to eksemplarer. På den første af de to udskrifter angives hver enkelt tur på dagens vagt med start- og sluttidspunkter, tur- og chaufførnummer samt type af tur og vagtens totaler.

Vagten afsluttes samtidigt med udskrift. Dette ses ved, at systemet skifter tilbage til **Startsiden** og teksten *Slukket* igen vises i topfeltet. taglampe er slukket.

Uden ture

Bilens printer udskriver en vagtrapport som beskrevet ovenfor, men denne udskrift indeholder ingen oversigt over kørte ture.

Kopiér vagt

Bilens printer udskriver en vagtrapport, som indeholder samme oplysninger som ovenfor samt en oversigt over dagens

ture. Vagtrapporten udskrives ud i to eksemplarer. På den første af de to udskrifter angives hver enkelt tur på dagens vagt med start- og sluttidspunkter, tur- og chaufførnummer samt type af tur.

Vagtstatus

Man kan benytte **Vagt Status**, hvis man har brug for en oversigt over de ture, som man indtil nu har kørt i løbet af ens vagt.

I dette skærmbillede kan man tydeligt se vagtens nummer,

Vagt Status med

aktuel status for vagten.

Ledig			1 0: 58
	Vagt Vagt start Vagt tid Pause Indkørt Antal ture Distance	8 26/11/13-10:52 01:05 01:00 364.90 4 11.15	
4			>

vagtens starttid, aktuel varighed, pausers varighed, indkørt beløb, antal ture og kørt distance. Et tryk på printerikonet starter udskrift af en delrapport over de data som findes på udskriftstidspunktet hvad angår vagt-totaler og akkumulerede register.

Seneste vagt (Vagtarkiv)

Anvend **Seneste Vagt**, hvis der er behov for en oversigt over de seneste foregående vagter som er blevet kørt.

I skærmbilledet vises samme data som i **Vagt Status**, men for det senest afsluttede vagten.

På samme måde som i **Seneste ture**, giver bundfeltets taster følgende valgmuligheder:

- Tryk på tasten **tilbage** for at bladre tilbage til tidligere vagt, og **frem** for at bladre frem igen.
- Tryk på printerikonet for at udskrive data for vagt-totaler og det akkumulerede register.
- Tryk på > (højre pil) for at gå tilbage til foregående menu.

Totaler

Sti: Tryk på Aktuelt, derefter på Totaler

Under totaler kan man se oversigter over de kørte ture, i undermenuerne **Vis Totaler**, **Måned og År**.

Vis Totaler

(Denne undermenu kan også nås fra første side (uden log-in) samt fra **Funktioner** menuen.)

Billedet viser køredata listet ifølge gældende lovgivning. De omfatter det totale antal kørte kilometer, de antal kilometer som man har fået betaling for (dvs. kørte km i status OP-TAGET, excl. evt. distance kørt i status STOPPET), hvor mange ture som er blevet kørt, det totale beløb som er blevet kørt ind, det beløb som stammer fra ekstra tillæg samt "Defekte km", dvs. det antal kilometer som systemet ikke kan registrere fordi taxameteret ikke har været startet.

Skærmbilledet Vis Totaler	Ledig		C	9:32
	Totale Km Betalte Km Kontrol Km Antal turer Totalt DKK Tillæg DKK	: : : :	12 10 12 6 827 200	
	MID	Vog	nrapport	•

Bundfeltets taster giver følgende valgmuligheder:

 Tryk på tasten Udskriv Bilrapport for at starte udskrift af en bilrapport, som indeholder de oplysninger som ses på skærmen samt en række yderligere oplysninger Hvis selskabet, vognen og kalibreringen. Følgende data vises:

Generelle data:

- Dato, kontaktdata og identifikationsnummer for selskabet, chauffør, bil og system.
- Kalibreringsdato og Vejnr.

Vognens totalregister:

• Total for kørte km, total for betalte km, antal ture, totalt indkørt beløb samt total for tillæg.

Detaljer:

- FORKERT KM angiver distance kørt uden aktivt program (slukket).
- STOPPET KM angiver distance kørt i status STOPPET.
- AFBRUDT KM angiver distance kørt uden tilsluttet strøm.
- AFBRUDT TID angiver tid som er gået uden tilsluttet strøm.

Format for TID er dage:timer:minutter.

- Tryk på tasten MID for at se, de ikke-nulstilbare MID-totaler for taxametret.
- Tryk på > (Højre pil) for at gå tilbage til foregående menu.

Måned

Her kommer en undermenu med mulighed for at vælge ønsket måned. Månederne vises som taster og det er muligt at bladre frem og tilbage mellem dem vha. af taster i bundfeltet. Når en måned vælges, vises en bilrapport med data for den valgte måned. Denne kan eventuelt udskrives.

År

Her kommer en undermenu med mulighed for at vælge ønsket år. Årene vises som taster, og det er muligt at bladre frem og tilbage mellem dem vha. taster i bundfeltet. Når et år vælges, vises en bilrapport med data for det valgte år. Rapporten kan eventuelt udskrives.

Betaling

Sti: Tryk på Aktuelt, derefter på Betaling

Dette billede giver adgang til en overblik over afsluttede betaling. Betaling sker i første omgang via SYS3 bilsystemet, men data gemmes også i TM3 taxameteret. Man kan søge blandt alle betalinger som udføres på taxameteret, også delbetalinger. Her kan man også udskrive en kopi af alle betalinger.

Skærmbilledet Betaling	Ledig			10:59
		Tur Betaling Kvittering Tidspunkt Pris Ekstra Type	25 1 25 26/11/13-10:58 129.00 0.00 Kontant	
	4	Tilbage	Frem	>

Indstil

Sti: Tryk på **Aktuelt**, derefter på **Indstil**.

Lysindstilling

I den øverste del af billedet ses nu et vandret felt med overskriften *Lys*. Feltet viser et procenttal for Lysstyrken.

Skru op eller ned for lysstyrken ved at trække fingeren til højre eller til venstre på feltet, eller ved at trykke på det ønskede sted på feltet. lysstyrken justeres løbende, mens man indstiller den. Det er ikke muligt at skrue helt ned for lysstyrken.

OBS: Undgå at benytte fuld lysstyrke om natten, da dette kan blænde.

Lyd af/på

Nederst til venstre ses et felt med overskriften Lyd.

Tryk på Feltet for at tænde for lyden (**Flueben** (\checkmark) vises) eller sluk for lyden (**Flueben** (\checkmark) forsvinder).

Tryk på **OK** for at bekræfte valget og forlade menuen.

Skærm låst

Nederst til højre findes et felt med titlen Skærm låst.

Tryk på feltet for at låse skærmen (**Flueben** (\checkmark) **vises**) eller låse op (**Flueben** (\checkmark) **forsvinder**). Med *låst skærm* skal taxameteret betjenes fra fjernsystemet.

Skærmen kan også låses fra fjernsystemet, men man kan altid gå in menuen **Indstil** og angive det på TM3-displayet.

Tryk på **OK** for at bekræfte og afslutte.

5. Menuen Funktioner

Menuen **Funktioner** nås via den tredje tast på **Hovedmenu**en.

I denne menu findes alle indsamlede og registrerede data for status, systemet og kørslen.

Disse data anvendes hovedsageligt til statistiske formål, kontrol og fejlsøgning. Det er altså ikke data som man har brug for dagligt, men de kan være nyttige, fx Hvis der opstår et fejl som man søger hjælp til via radioen. I så fald kan man blive bedt om at gå in i en af disse funktioner og oplyse om specifikke systemdata, som muligvis kan afsløre årsagen til fejlen med det samme. Disse data skal desuden være tilgængelige hvis myndighederne vil kontrollere bilens drift. Derfor kan man også komma nemt til denne menu fra systemets **Startside**, også hvis man ikke har logget ind.

Adgang til funktioner uden login

Gå direkte til menuen Funktioner således:

- 1. Fra systemets startside, tryk på **Højre pil >** i det nederste højre hjørne af bundfeltet.
- Tryk på tasten **Kontrol** (eller eventuelt en anden funktion, hvis ønsket. De forskellige funktioner findes beskrevet i de følgende afsnit).
- 3. Gå tilbage til første side: Tryk et antal gange på Højre pil
 > i det nederste højre hjørne af bundfeltet for at gå tilbage i systemet, indtil startsiden vises igen.

Endelig kan man fra denne menu manuelt se, om der er kommet opdateringer, fx til det program som styrer TM3 displayet. Nogle opdateringer sendes i god tid, men installeres automatisk først på en bestemt dato, fx takstopdateringer.

ID / Info

Sti: Tryk på Funktioner, derefter på ID / Info

Taxi nr.

I dette billede vises den grundliggende indstilling af TM3 taxameteret i den aktuelle taxi.

Undermenu Taxi nr.	Ledig	11:03	1
	Selskab Bevilling Kalde nr. Chauffør Serie nr. Plomberir	: FF TEST s nr.: 832-3001 : 3001 nr.: 1 : 10000 lg : 19/04/12-15:12	
		0	

Den viser: Det selskab som taxi er tilsluttet, unikt status nummer, bilnummer som anvendes på centralen, chaufførnummer for ham/hun som er logget ind, TM3 serienummer samt plomberingsnummer.

Hukommelse

I **Hukommelse** kan man se oplysninger Hvis den aktuelle turliste samt antal ture/vagter som endnu ikke er overført til det centrale system. Antal ture som ikke er overført bør være 0 inden vagten afsluttes for at sikre hurtigst mulige afregning af ture med konto- og kreditbetaling. Normalt vil alle ture blive overført inden for maks. 15 minutter, under forudsætning af, at bilsystemet har kontakt via radionetværket.

Løbenummer

Under **Løbenummer** kan man finde versionsnumret for de dele, som udgør parametre og opsætninger i TM3. De er inddelt på fem hovedområder: TAKST, MCFG, PRINTER, MENU og FORM, hvor:

- **TAKST** er det aktuelle takstsystem angivet med ikrafttrædelsesdato. Finns også som et laveste punkt med angivelse af den beregnede kontrolsum for takstsystemet.
- MCFG er aktuelle konfigurationer

- **PRINTER** er aktuel lay-out for alle udskrifter
- **MENU** er den benyttede menu opbygning
- **FORM** er det aktuelle lay-out for visning af totaler, vagttotaler, turdata mv. på displayet

I beskrivelsen af de forskellige versionsnumre er der anvendt følgende forkortelser: MID, NM, FF og Kunde, hvor:

- MID henviser til kravspecifikke emner i TM3's kerne
- NM henviser til specifikke nationalitetsemner
- **FF** henviser til specifikke trafikstyringsemner
- Kunde henviser til kundespecifikke emner

Desuden angives for relevante versioner den dato, hvor de er trådt i kraft.

Status

Her vises en kortfattet status for Display, Printer, Taglampe, Bilsystem og Betalingsterminal. Det fremgår, hvilke enheder som er tilsluttede og omsystemet har registreret fejl i nogen af enhederne.

Takst-værdi

Takst-værdi viser en oversigt over alle gældende takster i systemet.

Takstoversigten er opbygget med menuer og undermenuer på samme måde som i Taxameter menuen. Man vælger den takst, man vil se på samme måde som med takst-valg i Taxameter menuen, men taxameteret kan ikke startes herfra.

Når skærmbilledet åbnes, vises grundtaksten for den valgte takst.

- Tryk på tasten **frem** for at se varianterne for den valgte taksttype. Det kan for eksempel være Aften, Nat eller Helligdag.
- Tryk derefter på tasten tilbage for at komma tilbage til grundtaksten eller på > Højre pil for at forlade TAKST
 -værdi Billedet.

Hvis der er takster, som man ikke ved hvor anvendes, anbefales det, at man spørger centralen om hjælp.

Billedet TAKST-værdi Ledig 10:39 Eksemplet viser en Takst T 1-4 Dag TAKST for normal D-mode Mode dagkørsel. Startgebyr 0.00 Timetáksť 477.00 Distancetakst 12.00 Min pris 94.00 Test Frem

TAKST Test

 Tryk på tasten **Test** for at teste, om TAKST varianterne for den valgte takst skifter korrekt mht. tidspunkt på dagen og omdet er en hverdag eller helligdag.

Det vises nu et tastatur på skærmen. Her kan man indtaste den dato, hvorfra man ønsker, at testen skal begynde. Datoformatet er dd/mm/yyyy efterfulgt af **OK**. /-tegnet skal også indtastes. Hvis man ikke indtaster en dato, eller hvis man indtaster et format som systemet ikke genkender, vises dagens dato.

Der vises nu en liste, ordnet i dato- og tidsrækkefølge, over de takster som taxameteret automatisk skifter mellem ift. tid og dato, for eksempel Aftentakst eller Helligdagstakst. Listen starter ved midnat på det valgte dato og fortsætter ca. 50 vagter frem.

- Træk med en finger opad på displayet for at rulle fremad på listen.
- Træk med fingeren nedad på displayet for at rulle tilbage på listen.

Funktionen TAKST Test

Displayet viser vagttider og taksttyper ca 50 vagter frem fra den valgte startdato.

Listen kan rulles op og ned ved at man trækker med en finger opad eller nedad på displayet.

Ledig		11:04
	A ONS 04-JAN-2012 06:00:00 T 1-4 Dag ONS 04-JAN-2012 17:00:00 T 1-4 Kveld ONS 04-JAN-2012 23:00:00 T 1-4 Natt	
L	TOR 05-JAN-2012 06:00:00 T 1-4 Dag V	>

Log

Sti: Tryk på funktioner, derefter på Log

Auditlog

I Auditlog logges forskellige hændelser, som har indflydelse på taxameterets funktionalitet. Eksempelvis opdatering eller æn-

dring af taxameterkonstant. Det er samme type af data som dem som vises under en Tk Test, det vil sige data, som skal være tilgængelige i henhold til lovkrav for taxametrer (se side *55*).

Alle data er tidsstemplede og har en type-betegnelse. De typer som kan vises i Auditlog, er:

- Taxi Nr.: At taxinr. er ændret (dette kan kun gøres via et autoriseret værksted)
- Tk Nr.: At taxameterkonstanten er ændret (dette kan kun gøres via et autoriseret værksted)
- opdatering: Her findes to forskellige lognings muligheder: *Starting update:* En opdatering er startet *Successfuld update:* Opdateringen er fuldført.
 - Begge viser hvilket modul og hvilken type som er opdateret.
- TAKST Upd.: Opdatering af takstsystem. For hvert logning vises det versionsnummer som der er opdateret til.
- Plombebrud: Hvis elektroniske plombebrud er sket. Det findes 3 typer:

Eksternt plombebrud: Viser at den "lille" lås på TM3 enheden har været fjernet

Internt plombebrud: Viser at den "stora lås" på TM3 enheden har været fjernet

Hardware key sat i: Viser at hardware key har været sat i (sætter vognen i *service* status).

Fejl på Taglampe: Indikerer hvis det er fejl på skiltet, fx en ødelagt pære.

RTC: Viser Hvis realtidsuret (RTC) er indstillet fra ekstern kilde. Hvilket betyder, at klokken på enheden er justeret.

Vis log

• Tryk på **Vis log** for at se Auditloggen.

Hvis tasten **tilbage** vises i bundfeltet, er der flere sider med loggede hændelser, som man kan bladre imellem.

Det er muligt at udskrive loggen fra dette billede.

Søg i log

• Tryk på **Søg i log** for at få mulighed for at søge i loggen.

Det kommer nu en menu, hvor man kan vælge mellem logning af forskellige typer af hændelser i systemet. Denne valgmulighed er især en fordel i systemer, som har været i drift længe og derfor er opdateret mange gange.

Udskriv log

Tryk på **Udskriv log**, hvis du vil udskrive loggen. Der vises en menu, hvor man kan vælge mellem logging af forskellige typer af hændelser i systemet. Dette alternativ er især godt i system

som har været i drift længe og derfor er opdateret flere gange. Alle hændelser af den valgte type udskrives.

Lifelog

I Lifelog vises en kortfattet status for bilens rent produktionsmæssige data, så som serienummer, landetype osv. Denne visning af data er mest for produktionstekniske formål og de data som vises kan kun justeres hos producenten.

Alle data er tidsstemplede og har en type-betegnelse.

De typer som kan vises i Lifelog, er:

- ID: Bilens ID, det vil sige TM3 serienummer og betegnelse for typegodkendelse er fastlagt
- Kontekst: Bilens kontekst er fastlagt (Integreret eller Stand-alone)
- Nationalitet: Bilens nationalitet er fastlagt.

Vis log

• Tryk på **Vis log** for at se Lifeloggen. Der kan også udskrives fra dette billede.

Søg i log

• Tryk på Søg i loggen for at få mulighed at søge i loggen.

Det kommer nu frem en menu, hvor man kan vælge mellem logging af forskellige typer af produktionsmæssige hændelser i systemet, så som ID-betegnelser, systemintegrations sammenhæng og nationalitet.

Udskriv log

Tryk på **Udskriv log,** hvis du vil udskrive loggen. Der vises en menu, hvor man kan vælge mellem logging af forskellige typer af produktionsmæssige hændelser i systemet, som fx ID-nr., systemintegrations sammenhæng og nationalitet.

Kontrol

Sti: Tryk på funktioner, derefter på Kontrol

Alternativ:

• Tryk på **Højre pil >** fra **Startsiden** (uden log-in)

Herfra er det muligt at vælge Vis Totaler eller T-Kontrol

Vis Totaler

(Det findes også en alternativ sti til billedet Vis Totaler:

Tryk på Aktuelt i Hovedmenuen, derefter på Totaler)

Billedet Vis Totaler	Ledig	09:32
	Totale Km Betalte Km Kontrol Km Antal turer Totalt DKK Tillæg DKK	: 12 : 10 : 12 : 6 : 827 : 200
	MID	v Vognrapport 📎

I skærmbilledet **Vis Totaler** vises de sammenlagte totaler over kørte kilometer, ture og indkørte beløb, og det er muligt at udskrive oplysningerne. Se mere Hvis **Vis Totaler** på side 38.

T-Kontrol

 Tryk på tasten **T-Kontrol** for adgang til udskrift af en komplet taxameter kontrolrapport, inklusive en række selskabsog bildata, taxameterkonstant samt takstlisten.

Rapporten udskrives med et løbende Kontrol-Løbenummer samt plads til chaufførens og kontrollantens underskrift.

Man får mulighed at fortryde valget inden udskrift starter.

Takst udskrift

I nogle lande er udskrift af T-Kontrol og udskrift af takst-liste opdelt i to punkter. I så fald findes der en tast som hedder Takst udskrift, som udelukkende udskriver takstlisten. Under T-Kontrol udskrives i så fald takstlisten ikke ud.

Test

Sti: Tryk på funktioner, derefter på Test

RTC-Uret er en chip med en helt nøjagtig tid, som inden for et kort interval kan betjenes fra centralen. Den anvendes for automatisk justering af programtiden i taxameteret, Hvis den afviger fra RTC-tiden.

På skærmbilledet kan man se programtiden ift. realtid og tidspuls. Disse bør altid være identiske. Desuden vises en testtid til sammenligning med øvrige tider.

Tælleren med tidspuls stammer fra en højpræcisions intern tidsmåler som anvendes ved udregning af pris fra tidstakster og til beregning af hastighed i TM3. Den udregner med 8 enheder per sekund. Testtiden herunder er beregnet til kontrol af tidspuls fra præcisionstidsmålere og vises i timer, minutter og sekunder.

Hvis man vil udføre en tidstest anbefales følgende fremgangsmåde:

Udfør testen ved at bruge eksternt stopur som ekstra sikkerhed. Var klar til at starte og stoppe dette stoppur samtidigt med testen.

1. Åbn **RTC-Ur** fra funktioner > Test menuen

- 2. Når du er klar med stopuret, tryk **Nulstil test** samtidig med, at du starter stopuret
- 3. Test i mindst 30 minutter, og aflæs evt. uregelmæssigheder via "teste tid".

Dette giver et billede af om registret regner rigtigt. Desuden vises Dato og tid.

Med hjælp af tasten **Nulstil test** i bundfeltet kan man nulstille testtiden og starte Hvis forfra. Hvilket bl.a. kan benyttes til at starte testen præcis når programtiden skifter til et nøjagtig minuttal, da dette er let at skrive ned og holde øje med.

Tk Test (Tilpasningskontrol)

Dette skærmbillede kan benyttes til at teste nøjagtigheden af distancemålingen samt af udregningen.

Dette sker normalt af tekniker eller myndighedsperson over en fastlagt distance på samme måde som kalibreringen.

Ved test anbefales følgende fremgangsmåde:

Udfør testen over en flad strækning på 1000 m med jævn hastighed og "flyvende start".

1. Åbn **Tk Test** fra funktioner > Test menuen.

- 2. Når startpunktet passeres, tryk start
- 3. Når slutpunktet passeres, tryk Stop
- 4. Aflæs resultatet på TM3 displayet og/eller tryk Udskriv

I billedet har man også mulighed for at **afbryde** testen. Desuden kan man **nulstille** optællingen, som herefter starter påny.

De data som vises under testen er:

Tk	: Taxameterkonstanten
Prescale	: Valg af skalering ift. pulsudregning
Distance	: Tilrettelagt distance under testen
Distancepulser	: Antal pulser under testen
Hastighed	: Aktuel hastighed under testen

Når man trykker **Stop**, kommer der et nyt billede frem, som viser følgende-tilpasningskontrol data:

Indstillet Tk	: Taxameterkonstanten
Upmålt Vt	: Det opmålte vejtal
Tk/Vt	: Den målte overensstemmelse i %, unde

vt	: Den malte overensstemmelse I %, under
	forudsætning, at der er nøjagtig 1000 m
	mellem "startpunkt" og "slutpunkt".
	Den optimale værdi er 100%.

	cuci			
Tk	test	sto	pp	et

Billodot

Fra dette billede kan man udskrive Tilpasningskontrol resultatet.

Ledig		-	11:09
	Installeret Tk Upmålt Vt Tk/Vt		2000 2031 98.4
	Udskriv		>

 Tryk på Udskriv for at udskrive Tilpasningskontrol rapporten.

Udskriften af testresultatet er forsynet med dato samt linjer til underskrift af myndighedsrepræsentanten og chaufføren.

 Anvend > Højre pil for at gå tilbage til måle-skærmbilledet og derfra videre tilbage til Hovedmenuen.

Afvigelse

ifølge gældende lovkrav skal afvigelser på registrerede data i taxameteret holdes inden for de specifikke grænseværdier og taxameteret skal kalibreres med faste intervaller. Grænseværdier findes angivet i afsnittet *Kalibrering og plombering* på side *72*.

Testudskrift

• Tryk på **Testudskrift** for at få en testudskrift fra printeren.

Printeren udskriver nu en kort testside. (Testudskrift kan også startes direkte fra printeren – se afsnittet *Manuel test af printer* på side *66*.)

Display

Denne side kan man benytte til at kontrollere Hvis displayet er defekt eller til at øve sig i at betjene touch-displayet, fx hvis man syntes, at det er svært at få tasterne til at at reagere som ønsket. Man bruger siden ved at pege på den med fingeren.

• Prøv fx at ramme "boblerne" på skærmen og tjek om prikken på skærmen kommer frem på det forventede sted.

• Tryk eller tegn med fingeren på forskelligt steder på midterfeltet, og se om det billedets cirkler og streger er vist nøjagtigt sammenlignet med det tegnede vist herover.

Hvis der er områder på skærmen, hvor det er svært at få vist punkter eller tegn, kan displayet eventuelt være defekt. Se også Touch display side 7.

Teksterne i bundfeltet er kun tal som registrerer forskelligt former af berøringskontakt, fx totaler og aktivitet.

Tænd-tasten

 Test tænd-tasten til højre på displayet ved at trykke på den (tryk på lysdioderne). Hold samtidigt øjn med den sidste tekst i bundfeltet: key.

Hvis kontakten fungerer korrekt, skal tallet efter *key:* ændres et trin opad.

System

Sti: Tryk på funktioner, derefter på System

Enheder

Anvend undermenuen **enheder** for at se om systemet har registreret fejl på specifikke enheder, skulle de ikke fungere efter hensigten.

Display

For displayet vises følgende oversigt:

ID: Displayets ID-betegnelse

Status: Hvis der er registreret fejl på displayet

Seneste comm.: Hvornår der senest var kontakt med TM3 CPU enheden

Dist. u. comm.:	Tilrettelagt TM3 CPU er	distance nheden	uden	kontakt	med
Tid u. comm.:	Tidsperiode takt til TM3	, hvor der CPU enhe	ikke h den	ar været	kon-

Taglampe

For taglampe vises kun elektrisk status: OK eller Error.

Betalingsterminal

For betalingsterminalen vises ID-nummer samt status for kommunikationen mellem taxameteret og betalingsterminalen, med samme detaljer som for displayet ovenfor.

Printer

For printeren vises samme data som for displayet ovenfor.

Bilsystem

For Bilsystemet vises samme type af data som for displayet ovenfor. De afspejler seneste kontakt mellem TM3 og en ekstern enhed, Her SYS3 (ComboxVogn enheden).

Versioner

I denne menu findes versionsoplysninger for software, hardware og en detaljeret oversigt over software revisioner.

Billedet Software Versioner	Ledig	11:12
	MID SW version: MID checksum : NM SW version: NM checksum : FF SW version: FF checksum : Nationalitet : Linux version : V	1.1.1006 0x6148 1.1.1006 0x8B92 1.1.1006 0xFF30 dk-I 2.6.14-intc1
	4	•

Software

Dette billede viser en oversigt over versionsnummer og checksum for følgende programdele: MID, NM og FF. Desuden angives sprogkode med to bogstaver samt en ekstra bogstav, fx *se-I* hvor *se* står for svensk. Det ekstra bogstav angiver TM3 systemets sammenhæng med andre systemer. Fx angiver *-I*, at der anvendes et integreret system (TM3 og SYS3). Endelig angives Linux version og filsystem.

Hardware

Dette billede viser en oversigt som først angiver ID for hardware enhederne, CPU (TM3 Taxameter enheden), IB (indbygget printkort) og Display, og i de følgende afsnit listes specifikke data for de enkelte enheders Hukommelse og indhold.

Detaljer

Et tryk på denne tast giver en oversigt over softwarens kildeversionsnummer og herfra kan man vælge at udskrive en detaljeret version.

Måling

Power

Dette billede giver en live oversigt over elektrisk spænding vist i volt for følgende målepunkter: Backup Batt, Supply volt., Intern 3V3, Intern 1V8, Intern 1V4.

Backup Batteri og *Supply voltage* tallene kan benyttes til at se om taxameterets og bilens batterier fungerer som de skal. Batteriernes ladeniveau bør ligge mellem 4,4-5,8 volt.

Hvis bilens batteri (Supply volt.) leverer mindre end 10 volt, fungerer dette batteri dårligt, eller der er fejl i installationen. Hvis niveauet falder yderligere, kan dette forstyrre taxameterets drift og resultere i en fejlmeddelelse.

Arkivsystem

Dette billede giver en oversigt over de tre arkivsystemer Root, GP og Log med oplysninger Hvis størrelse, udnyttet plads, resterende ledig plads og udnyttet plads i %.

Siden indeholder flere data end displayet kan vise. Dette angives med en \checkmark (**pil ned**) nederst i Billedet.

• Scroll ned eller op på siden ved at pege en finger på displayet og træk fingeren enten nedad eller opad på displayet.

CAN

I CAN (Controller Area Network) Billedet kan man se kommunikationstrafikken for hver og en af de tre enheder Bil, Printer og Display, angivet som antal modtagne og afsendte data-"telegram". Hvis der er normal kommunikation mellem enhederne, tælles tallene op løbende.

Temperatur

Dette billede viser den aktuelle temperatur i TM3 CPU'en (den centrale processorenhed for taxameteret) samt i displayet (TM3 displayenheden).

F-frem

I oversigten vises antal læsninger og skrivninger til og fra F-frem'en.

F-frem'en gemmer systemets løbende data, bl.a. aktuel turdata. De lagrede data bevares også, hvis strømmen til F-frem'en bliver afbrudt.

Opdatering

I billedet *opdateringer* kan man få oplysninger om det er nye opdateringer klar til installation. Opdateringer kan enten sendes automatisk via radioen eller installeres via usb-porten i TM3 CPU'en. Normalt bliver opdateringer installeret automatisk på det tidspunkt som de er programmeret til. Det kan fx være på et bestemt Dato (hvis det kommer nye takster) eller efter afslutning af en vagt.

Hvis takster opdateres automatisk på en bestemt tidspunkt, træder de normalt i kraft når den pågående vagt afsluttes.

Hvis en opdatering skal udføres manuelt får man nærmere oplysninger om dette fra centralen.

Nye takster

National lovgivning kan stille krav om, at det findes nye mærkater i vognen, når nye takster træder i kraft.

6. Vedligehold

Rengøring

Tør display og printer af med en blød, tør klud.

Anvend aldrig sprit eller opløsningsmidler.

Hvis det er nødvendigt kan man benytte en let fugtig, hårdt opvreden klud.

Printertyper

Der findes to forskellige typer termoprinter til TM3, hhv. HSP Printer V3 og HSP Printer V4. (V4-printeren kan kendes på skydelåget).

Udskrifter kan – bortset fra testudskrifter – kun startes fra vognens display.

Papirtyper - Bemærk!

De to forskellige versioner HSP Printere til TM3 - V3 og V4 – bruger *ikke* samme papirtype og -bredde.

Den angivne papirtype skal altid benyttes, da den er fremstillet specielt til printerens temperaturområde og resulterer i mindst mulig slitage på den pågældende printer.

Nye ruller fås som regel på taxicentralen.

Papir til V3 printer

HSP V3 Printeren anvender termopapir type: Frogne varenr. 70999962, Printer ruller HSP Printer V3, papirbredde 58 mm.

Papir til V4 printer

HSP V4 Printeren anvender termopapir type: Frogne varenr. 70999961, Printer ruller HSP Printer V4, papirbredde 57 mm.

Opbevaring af udskrifter på termopapir

Termopapir stiller krav til opbevaring, for at bibeholde skriften på papiret:

- Undgå varme og fugt
- Undgå klar sollys
- Undgå lim og tape
- Opbevar ikke i plastiklommer
- Opbevar ikke i tegnebog eller taske i længere tid.

Udskiftning af papirrulle i V3 printer

Når en rød streg bliver synlig på den ene side af papiret, er papirrullen tæt på at være opbrugt.

1. Åbn forsigtigt printerlåget ved at trykke fjederkontakten i retning mod papirrullen og løft opad. Undgå at bøje låsen for langt bagud.

 Fjern den gamle rulle og eventuelt overskydende papir.
 OBS: Anvend ikke kuglepen, skarpe genstande eller lign. for at fjerne papiret, da dette kan ødelægge gummirullen. Tryk i stedet på en af de to små taster, KEY1 og KEY2, som sidder på den grønne plade længst frem i papirbeholderen for at føre papiret frem eller tilbage.

- 3. Før det nye papir ind i åbningen under gummirullen med ydersiden nedad. Normalt begynder printeren at rulle papiret frem automatisk. Hvis ikke, tryk på **KEY1** indtil papiret rulles tilstrækkeligt frem.
- 4. Hvis papiret er for kort, kan dette som regel justeres ved at rulle papiret nogle centimeter frem med tasten **KEY1**.
- 5. Riv evt. overskydende papir af langs med afrivningskanten.
- 6. Luk låsen med et forsigtigt tryk.

Test af printer via menuvalg

Test af printeren kan gøres fra menuen funktioner:

• Tryk på tasten Test og derefter på Test udskrift

Det udskrives nu ud en testudskrift som bl.a. viser printerens specifikationer.

Manuel test af printer

1. Åbn printerlåget ved at trykke fjederkontakten i retning mod printerrullen og løft låsen opad.

Anvend de to små taster **KEY1** og **KEY2**, som sidder på den grønne plade længst fremme i papirbeholderen:

 Tryk og hold **KEY1** nede, tryk derefter på **KEY2** (og slip herefter begge igen).

Præcis som nævnt ovenfor udskrives der nu en testudskrift som bl.a. viser printerens specifikationer.

Manuel teknisk udskrift

En teknisk udskrift kan udskrives omvendt ved at holde **KEY2** nede og derefter trykke på **KEY1**.

Udskiftning af papirrulle i V4 printer

Når en rød streg bliver synlig på den ene side af papiret, er papirrullen tæt på at være opbrugt.

Lysdioden (Status-LED) på bagsiden af printeren vil desuden lyse blåt, hvis printeren er løbet tør for papir (se nedenstående illustration).

1. Åbn forsigtigt printeren ved at skyde frontdækslet til side (se nedenstående illustration)

2. Papiret løsnes fra valsen ved at trække den tværgående skinne bort fra valsen.

3. Fjern den gamle papirrulle inkl. stang (som skal anvendes igen med en ny papirrulle) samt evt. overskydende papir.

OBS! Anvend ikke kuglepen, skarpe genstande eller lign. til at fjerne papir, da dette kan beskadige gummirullen.

For at fjerne overskydende papir, anvend i stedet knappen bag på printeren og tryk:

- 2 korte tryk = papir føres frem.
- Ét tryk på min. 3 sek. = papir føres tilbage.

4. Læg den nye papirrulle inkl. stang i printer, og før papiret (med ydersiden nedad) ind i åbningen under gummirullen således, at enden af papiret stikker frem (Se nedenstående illustration).

5. Træk papiret ca. 5 cm frem gennem printerværket og "lås" derefter papiret fast ved valsen, ved at trykke den tværgående skinne på plads.

6. Luk printeren ved at skyde frontdækslet på plads (Afriv evt. overskydende papir langs afrivningskanten).

Test af printer via menuvalg i TM3 display Printeren kan testes fra menuen **Funktioner**:

- Tryk på tasten **Test** og derefter på **Testudskrift**.

Der udskrives nu en testudskrift, som bl.a. viser printerens specifikationer mv.

Maj 2015

Manuel test af printer

1. Tryk tre gange kort på printerknappen på printerens bagside. Herefter udskrives en testudskrift med specifikationer mv.

Manuel teknisk udskrift

1. Tryk fire gange kort på printerknappen på printerens bagside. Herefter udskrives en status for diverse tekniske funktioner.

7. Sikkerhed og problemløsning

Sikkerhedsforskrifter

Advarsler og forholdsregler

- Af hensyn til trafiksikkerheden bør taxameteret ikke betjenes under kørsel.
- Undgå at benytte fuld lysstyrke på displayet om natten da dette kan blænde.
- De installerede enheder skal altid være ordentligt fastmonterede.
- Bortset fra rummet under printerens papirlåg, er der ingen dele i enhederne som kan serviceres af brugeren.
- Udstyret er ifølge lov forsynet med plomber og forseglinger som ikke må brydes. Se afsnittet om reparation for yderligere oplysninger.
- ▲ Undgå unødig kontakt med termopapiret fra printeren.

(Specielt mht. Norsk og Svensk version:)

Taxameterets funktion er afhængig af forbindelser til andre enheder. Hvis systemet er korrekt integreret med andre enheder, står dette i **funktioner** – **System** – **Versioner** undermenuen med koden -I efter sprogkoden, f.eks. se-I. Se *Versioner* side *59.*

Ofte stillede spørgsmål/Fejlstatus

Rød LED pære lyser konstant

Hvis sædekontakten er aktiveret mens taxameteret er i FRI, lyser den røde LED pære konstant.

Rød LED pære blinker

Hvis den røde LED pære til højre på displayet blinker to gange i sekundet, er en ny taxameter-kalibrering påkrævet. Taxameteret kan ikke benyttes.

FROGNE logo (navnet til venstre på displayet) blinker Det er problem med forbindelse til displayet.

LED pære på bagsiden (V4 printer)

I modsætning til V3 printeren har V4 printeren en fler-farvet status LED-pære på bagsiden. Denne pære kan anvendes til status og fejldiagnosticering.

Følgende farver og blink viser printerens aktuelle status:

- Hvidt lys i tre sek. = Printeren starter op.
- Grønt blink = Udskrift er i gang.
- Lilla lys = Papirvalsen er ikke låst.
- Lilla blink = Download er i gang
- Blåt lys = Papir slut.
- Turkis lys = Temperaturfejl.

Papir slut

Hvis der ikke er papir i printeren, vil dette ses tydeligt ved at beskeden **Papir Slut** vises på displayet. Taxameteret kan ikke betjenes, før der er monteret i en ny papirrulle.

Ingen taxameter forbindelse

Meddelelsen **Printer line down** vises, hvis der ikke er forbindelse mellem TM3 systemet og printeren. I de lande-versioner, hvor udskrift af fx kvittering er obligatorisk, kan taxameteret ikke betjenes før forbindelsen er genoptaget. Hvis fejlen opstår under en udskrift, vil denne starte automatisk, når fejlen er løst.

Strømafbrydelse

Hvis strømmen til taxametersystemet afbrydes i mere end 15 sekunder, vil den pågældende tur blive afsluttet automatisk. Når strømmen kommer tilbage, lyder et akustisk advarselssignal.

Placering af udstyret

De enkelte dele i taxametersystemet må normalt ikke flyttes fra den placering, hvor de er installeret, da dette kan påvirke bilens taxameter og sikkerhedsgodkendelse.

Kalibrering og plombering

Nationale regler om periodisk kontrol og plomberingsregler skal overholdes. Det er chaufførens ansvar at sikre dette. Dette gælder også i forbindelse med dæk- eller hjulskift.

De maksimalt tilladte fejl ifølge EU DIREKTIV 2004/22/EF af den 31. marts 2004 for måleinstrument, bilag MI-007, med undtagelse for eventuelle fejl som skyldes brug af taxameteret i en taxi er:

Emne	Maksimalt tilladte fejl	Minimumsværdier
Tidsforbrug:	± 0,1 %	Minimumsværdi af maksimalt tilladt fejl: 0,2 sek.
kørt distance:	± 0,2 %	Minimumsværdi af maksimalt tilladt fejl: 4 m
Beregning af betalingen:	± 0,1 %	minimum, inklusive afrunding: modsvarende det mindst vigtige ciffer i betalingsangivelsen.

OBS: Hvis det opstår mistanke om, at systemet måler forkert, skal værksted og kontrolmyndighed straks kontaktes.

8. Reparation

Taxameteret – ingen dele må serviceres af brugeren

Af hensyn til enkel afregning og passagerernes brugersikkerhed, har systemet avanceret teknologi indbygget og automatisk sikring, som bland andet logger alle kørselsoplysninger og registrerer uregelmæssig brug.

Låget på printeren kan åbnes når det skal byttes papir eller, hvis papiret har sat sig fast, men herudover indeholder systemet ingen dele som må serviceres af brugeren, hverken inde i Taxameter- eller styreenheder eller i printeren. Plomberingerne må ikke brydes og de enkelte installerede enheder må ikke skilles ad af andre end Frogne-certificerede serviceteknikere. Forsøg på at skille enhederne ad kan betyde, at enhederne stopper med at fungere. Derimod kan hele printeren og hele taxameterdisplayet udskiftes hvis nødvendigt. Se nedenfor.

Se afsnittet *Ofte stillede spørgsmål/Fejlstatus* på side 70, Hvis det opstår fejl på nogle af enhederne. Kontakt taxicentralen, hvis det ikke umiddelbart er muligt at finde en løsning på problemet.

Bytte af taxameter display-enheden

Taxameter display-enheden lagrer ikke data. Hela taxameter display-enheden kan derfor byttes af en servicetekniker uden at dette påvirker plomberingen. Det kan være lokale krav til den fysiske plombering.

Bytte af printer

Hvis printeren er defekt og taxicentralen har en erstatningsprinter på lager, kan man selv bytte den. Benyt følgende fremgangsmåde for hhv. V3 og V4 printere:

Printerbytte V3

1. Vrid/løft forsigtigt printeren løs fra pladen som holder den fast.

Det øvrige system er forbundet med printeren via et CANkabel som er forsynet med en kontakt af samme type som netværkskontakter på pc. Vær omhyggelig med ikke at beskadige kabel og kontakt.

2. Kontakten sidder på undersiden af printeren. Tryk på den lilla fjedertap på printerkontakten i retning mod kontakten og træk den forsigtigt ud den ud af kontakthullet.

Sæt kontakten i den nye printer:

- 3. Vend kontakten så tappen på kontakten passer med det lille hak i kontakthullet på undersiden af printeren.
- 4. Tryk kontakten ind i kontakthullet indtil der mærkes/høres et klik.

- 5. Fjern beskyttelsestapen på spånpladen på den nye printer.
- 6. Sæt printeren på plads og tryk fast den fast på spånpladen.
- 7. Test at den sidder ordentligt fast.
- 8. Lav eventuelt en testudskrift så som beskrevet i afsnittet *Manuel test af printer* på side *66*.

Printerbytte V4

1. Printeren sidder fast på instrumentpanelet med velcro, og kan forsigtigt vrides/løftes løs.

Det øvrige system er forbundet med printeren via to kabler; et CAN- og et strømkabel.

2. Tryk på den lille fjeder på printerkontakten, og træk forsigtigt kablerne ud af kontakterne bag på printeren.

3. Sæt kabler ind i samme huller, så der høres et lille klik, når fjedertappen glider på plads.

4. Fjern beskyttelsestapen fra den nye printer.

5. Sæt printeren på plads og tryk den fast på instrumentpanelet.

Bortskaffelse

Hvis der opstår en alvorlig defekt i printeren, som ikke kan repareres samt efter endt brug, skal udstyret håndteres ifølge reglerne for farligt affald. Dette skal ske via en godkendt genbrugsstation i overensstemmelse med WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment) reglementet, alternativt kan udstyret returneres til Finn Frogne A/S.

TM3/3100

S/N:

9. Yderligere oplysninger

Anvendte symboler

Det anvendes forskellige symboler og forkortelser på mærkninger på udstyret og i brugermanualen.

Nedenfor vises eksempler på mærkninger og på næste side findes en oversigt over benyttede symboler og forkortelser

Etiket på TM3/3100 -Taxameterdisplayet.

Etiket på TM3/3100 -Taxameterdisplayet.

Ftiket for HSP V.3.01

Ftiket for HSP V4.

(Spørgsmålstegn erstattes af typegodkendelses nr.).

Etiket på TM3/3000 styreenhed (indbygget).

Etiket på TM3/3000 styreenhed (indbygget).

Fabriksforsegling

Fabriksforseglingen af TM3/3000 enheden findes på undersiden af enheden. Forseglingen må kun brydes eller byttes af Finn Frogne A/S.

Selv om fabriksforseglingen brydes, kan enheden ikke skilles ad uden, at forseglingslåsen også brydes.

Symboler og mærkning

Følgende symboler og mærkning anvendes i denne manual og/eller som mærkning på styreenhed, printer og taxameter enhed:

Symbol eller tekst	Værdi	Beskrivelse
Producentens mærke/logo og navn	((() FROGNE	Logo tilhørende FINN FROGNE A/S
Produktets typenavn og nummer	TM3-3000 (CPU) TM3-3100 (Display) HSP-V3.01 (Printer) HSP-V4 (Printer)	
Serienummer	S/N 00000	(00000 = nummer)
MPE Time, Fare MPE Distance	Tid, beløb $< \pm 0,1\%$ distance $< \pm 0,2\%$	Taximeterets maksimale fejl
Apparatkonstant k	Imp/km: 500-100000	Indstillings-område for vejdrejetal
CE-mærke	CE	
Metrologisk mærke/prod. år	M 12	MID mærke og produktionsår.
Bemyndiget organ nr.	0402	"Godkendende" organ: (SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut)
EC type prøvnings certifikatnr.	MID SC-0583-10	
Svensk mærkning	T23TX eller SC0207-15 STAFS2012:5	Svensk national godkendelse
[E] mærke	E 5 10R-03107	International EMC typegodkendelse efter ECE-Reglement 10
"WEEE" symbol	X	Instruktion for affaldshåndtering
Advarsler		(Se sikkerhedsinstrukser i manualen)

Tekniske specifikationer

Generelt:

Backup batteri type : Genopladningsbart batteri Ni-MH.

Måleområde

Vejtal: 500-100.000 pulser pr. km @ 200 km/t (40-60% arbejdscyklus).

Opløsning for opsætning i TM3:

1 puls pr. km x forskaleret værdi.

Variationerne i nedenfor nævnte måleområder skyldes forskelle i de nationale valutaer.

Måleområde - Danmark	
Enhed for beløb	: 1 DKK
Tur afstand	: 0,0 – 9999,9 km
Tur beløb	: 0-999999 DKK
Total distance taxien har kørt	: 0,00 – 999.999.999km
Total distance taxien har været optaget	: 0,00 – 999.999.999 km
Totalt antal ture	: 0 – 999.999.999 #
Totalbeløb registreret som tillæg	: 0 – 999.999.999 DKK
Totalbeløb registreret som pris for kørsel	: 0 – 999.999.999 DKK

Måleområde - Sverige	
Enhed for beløb	: 1 SEK
Tur afstand	: 0,0 – 9999,9 km
Tur beløb	: 0-999999 SEK
Total distance taxien har kørt	: 0,00 – 999.999.999 km
Total distance taxien har været optaget	: 0,00 – 999.999.999 km
Totalt antal ture	: 0 – 999.999.999 #
Totalbeløb registreret som tillæg	: 0 – 999.999.999 SEK
Totalbeløb registreret som pris for kørsel	: 0 – 999.999.999 SEK
Måleområde - Norge	
Enhed for beløb	: 1 NOK
Tur afstand	: 0,0 – 9999,9 km
Tur beløb	: 0-999999 NOK
Total distance taxien har kørt	: 0,00 – 999.999.999 km
Total distance taxien har været optaget	: 0,00 – 999.999.999 km
Totalt antal ture	: 0 – 999.999.999 #
Totalbeløb registreret som tillæg	: 0 – 999.999.999 NOK
Totalbeløb registreret	

Måleområde - Tyskland Enhed for beløb	/ Finland : 0,10 EUR
Trip distance	: 0,0 – 9999,9 km
Trip amounts	: 0-9999,90 EUR
Total distance taxien har kørt	: 0,00 – 999.999.999 km
Total distance taxien har været optaget	: 0,00 – 999.999.999 km
Totalt antal ture	: 0 – 999.999.999#
Totalbeløb registreret som tillæg	: 0 – 99.999.999,90 EUR
Totalbeløb registreret som pris for kørsel	: 0 – 99.999.999,90 EUR
Måleområde - Island Enhed for beløb	: 10 ISK
Trip distance	: 0,0 – 9999,9 km
Trip amounts	: 0-9999990 ISK
Total distance taxien har kørt	: 0,00 – 999.999.999 km
Total distance taxien har været optaget	: 0,00 – 999.999.999 km
Totalt antal ture	: 0 – 999.999.999 #
Totalbeløb registreret som tillæg	: 0 – 999.999.999 ISK
Totalbeløb registreret som pris for kørsel	: 0 – 999.999.999 ISK

Tacho/hastighed pulskarakteristik			
Signal type	: Firkant- eller sinuskurve		
Signal amplitude	: 2.1 - 24 volt - peak		
Signaludgangs type	: Push-pull eller åben collector type med pull-up modstand.		
VDT område	: 500-100.000 pulser pr km		
Højeste frekvens	: 5000 Hz		
Minimum HØJ tid og minim	um		
LAV tid	: 72 µsec		
Tilslutningsimpedans	: minimum 100 kOhm 2 nF (med LJ1 og 2 Åbn - se Installa- tionsmanual)		
Spændingsniveauer	: Se tabel i Installationsmanualen		

Afvigelse

Maksimalt tilladt fejl for TID målingen og beløb-udregningen er under 0,1%.

Maksimalt tilladt fejl for afstand målingen er under 0,2%

Miljøforhold

Nominelt temperaturområde for brug: -25°C .. +70°C (V4 Printer : -25..+55°C).

Nominelt temperaturområde for Opbevaring: -40°C .. +70°C Mekanisk miljøklassificering : M3

Elektromagnetisk miljøklassificering: E3

Luftfugtighed: Kondenserende. Lukket låg inde i vogn.

Maj 2015

Opladning ved langtidsopbevaring

Maksimal batteri levetid:

For at sikre maksimal backup batteri levetid, når TM3/3000 enheden geninstalleres, bør den under langtidsopbevaring konstant holdes forsynet med 12 V spænding eller genoplades hver 6. måned.

Opladning:

Backup batteriet oplades langsomt og er fuldt opladet efter 100 timer.

Lagertemperatur:

Maksimal backup batteri livstid opnås, hvis den anbefalede lager temperatur på +5°C .. +40°C overholdes.

Strømforsyning

TM3 enheden er beregnet for køretøjer med nominelt 12 volt negativ jord.

Nominel forsyningsspænding	: 9-16 volt
strømforbrug @ 12 volt (inklusive printer, ikke tændt)	: 550 mA (type.)
strømforbrug @ 12 volt (inklusive printer, på udskrift)	: 3 A (max.)
strømforbrug @ 12 volt (lukket)	: 33 mA (type.)

Taglampe- og takstvisnings strømforbrug er ikke medregnet.

Fysiske dimensioner

Fysiske dimensioner, TM3 Display : 81 * 145 * 16 mm Fysiske dimensioner, TM3 CPU: 115 * 28 * 219 mm Fysiske dimensioner, Printer V3: 52 * 112 * 137 mm Fysiske dimensioner, Printer V4: 66 * 90 * 160 mm

Vægt

TM3 Display enhed, excl. ledning: 0,18 kg inkl. ledning: 0,24 kg

TM3 enhed

(TIB, CPU, batteri, boks og låg): 1 kg

TM3 Printer HSP V3.01, excl. papir: 0,36 kg inkl. papir: 0,44 kg

TM3 Printer HSP V4.xxx, excl. papir:0,235 kg inkl. papir: 0,300 kg

Display

størrelse:	4,3" diagonal display
	480 x 272 punkter
	16 bit farvegengivelse

Center lysstyrke: 450 cd/m² med sollys-læsbar teknologi

Ramme: ABS trykvenlig glasplade: Polycarbonat Grænseplade: Krypteret LVDS, CAN-BUS og strøm i HDMI-type kabel

Printer	
opløsning:	200 dpi eller 432 pkt/linje
hastighed:	25-50 mm/sek.
Papirrulle:	bredde 58 mm, diameter 45 mm
Ramme:	ABS

Dokumentation

Udover denne brugermanual findes følgende dokumentation til Frogne TM3 systemet:

- Manual til Frogne dispatchsystem med grafisk display
- Frogne Integration til Chip og PIN
- TM3 Installation guide 1.x.8.
- Chipkort terminal montering og aktivering

Spøg taxicentralen

Kan du ikke kan finde svar på dine spørgsmål i denne manual, anbefales det, at du henvender sig til taxicentralen, som oftest kan hjælpe med det samme eller har mulighed for at sende spørgsmålet videre til Finn Frogne A/S.

Declaration of conformity

Overensstemmelseserklæring/

Samsvarserklæring

(Se næste side)

Declaration of conformity

(Overenstemmelsesserklæring / Samsvarserklæring / Överensstämmelseförklaring / Konformitätserklärung)

We, Finn Frogne A/S, CVR: 73249414, Ishøj Søndergade 19, DK-2635 Ishøj, Denmark, declare under our sole responsibility that the <u>taximeter</u> and additional device

Brandname:	FROGNE
Model Name:	TM3
Type Number:	TM3/3000 and TM3/3100 and HSP V3.01 or Printer V4
Type examination certificate (module B)	0402-MID-5C0583-10
Mfg. according to QA assessment decision (module D)	0402-MID-5C0584-10
With serial numbers (TM3/3000): to	are fully in conformity with:

- Directive 2004/22/EC on measuring instruments (MID) module B + D.
- Directive 72/245/EEC last ammended by 2009/19/EC on EMC in vehicles.

depending on software versions of the taximeter and additional devices are fully in conformity with:

Country	(National) regulation	Printer-type	Additional markings	MID Software versions	NM software versions
Norway	FOR 2009-10-01 nr 1226:	HSP V3.01		1.1.3333	1.1.0000
	Forskrift om krav til taksametre	Printer V4		1.4.xxxx	1.4.xxxx
Sweden	STAFS 2017 / STAFS 2010:15	H5P V3.01	X	1.1.1005	1.1.1006
	STAPS 2012:5	Printer V4	SC0207-15 STAFS 2012:5	1.4.(t.b.d)	1.4.(t.b.d.)
Denmark	BEK nr 399 af 04/05/2006	HSP V3.01	Ŭ.	1.1.xxxx	1.1.0000
		Printer V4		1.4.xxxx	1.4.xxxx
Germany	Richtlinie 2004/22/EG/ Eichordnung EO 1988	Not used		1.3.xxxx 1.4.xxxx	1.3.000x 1.4.000x

TM3/3100, HSP V3.01 and Printer V4 are compliant with Directive 74/60/EEC on interior fittings.

The declaration is based on the following standards: OIML R21, OIML D11, WELMEC 7.2, PTB-A 18.21, CISPR 25 annex 7 and 8, ISO 7637-2, ISO 7637-3, IEC 60068-2-64 revision 1, IEC60068-2-2, IEC60068-2-61, IEC60068-2- 2, IEC60068-2- 30, EN50022:2006/A1:2007 class B, IEC61000-4-2, IEC61000-4-3, IEC61000-4-6 and IEC61000-4-4.

Signed:

Date:

27 April 2015

Frank Petersen, Dev. Mgr. HW/QA

Page 1 of 1 Stock-no: xxxxxxxx A copy of this document in the serial number range will follow each instrument will delivered

Kontrol valgmuligheder

Funktion – vej:	Kontrol punkt: Se si	de:
funktioner>Test> Tk test	.distancemåling og indstillet Tk	55
funktioner>Test> RTC test	Tidsmåling og indbygget ur	54
funktioner>ID/Info> TAKST værdi	takster	46
funktioner>ID/Info> Løbenummer	.Serienummer fx for takster	45
funktioner>system>versioner>Software	Programversioner	60
funktioner>log> Auditlog	Programmopdateringar og indstillinger	48

Stikordsregister

Centrale funktioner	12
Dokumentation	88
Kontrol	17
Kort gennemgang	7
Kvittering	30
RTC- Ur (realtid)	54
Sikkerhed og problemløsning	70
Taxameter menuen	19
Taxameterkonstant	53
Taxameterkontrol	53
Tillæg	25
Totaler	38
Ture	33
Vaqt	
Vagtstatus	
-	

Produktion og Salg: Finn Frogne A/S Ishøj Søndergade 19 DK-2635 Ishøj Tlf. +45 43 32 77 33 Fax +45 43 71 12 82 http://www.frogne.dk

FF vnr. 99999936_Ver. 34